

Sygn.. akt I A Cz 2316/16

POSTANOWIENIE

Dnia 27 grudnia 2016 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie I Wydział Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący: SSA Wojciech Kościółek (sprawozdawca)

Sędziowie: SA Barbara Górczanowska

SA Sławomir Jamróg

po rozpoznaniu w dniu 27 grudnia 2016 roku w Krakowie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa M. P.

przeciwko Skarbowi Państwa – Prezesowi Sądu Rejonowego w B.

o zapłatę zadośćuczynienia z tytułu naruszenia dóbr osobistych

na skutek zażalenia powoda na zarządzenie Przewodniczącego Sądu Okręgowego w Kielcach z dnia 24 czerwca 2016r.
sygn.. akt I C 3357/15

postanawia:

oddalić zażalenie.

SSA Barbara Górczanowska SSA Wojciech Kościółek SSA Sławomir Jamróg

Sygn. akt I A Cz 2316/16

UZASADNIENIE

Zarządzeniem przewodniczącego III Wydziału Rodzinnego i Nieletnich Sądu Rejonowego w B. część pisma powoda M. P. datowanego na dzień 2 listopada 2015r. a zawierającego żądanie zapłaty przez Komornika kwoty 100 000 zł tytułem zadośćuczynienia i 15 000 zł na rzecz (...) za przekroczenie uprawnień dla nieuprawnionego czerpania korzyści – została wyłączona do odrębnego rozpoznania.

Postanowieniem z dnia 9 listopada 2015r. Sąd Rejonowy w B. przekazał w powyższym zakresie sprawę Sądowi Okręgowemu w Kielcach.

Zarządzeniem Przewodniczącego Sądu Okręgowego w Kielcach z dnia 30 grudnia 2015r. wezwano powoda do usunięcia braków formalnych pisma przez określenie strony pozwanej wraz ze sprecyzowaniem strony pozwanej wraz ze wskazaniem adresu oraz przez uściślenie od kogo domaga się zasądzenia kwoty 100 000 zł tytułem zadośćuczynienia za naruszenie dóbr osobistych.

W odpowiedzi z dnia 25 stycznia 2016r. powód wskazał, że stroną pozwaną jest Państwo Polskie ,w którego imieniu działa Sąd Rejonowy w B., zaś źródłem odpowiedzialności jest naruszenie przepisów Konstytucji RP.

Ponownym zarządzeniem z dnia 2 marca 2016r. wezwano powoda do uzupełnienia braków formalnych pozwu przez dokładne określenie żądania, to jest wskazania z jakiego tytułu domaga się zapłaty kwoty 100 000 zł, w

szczegółności, czy jest to żądanie zasądzenia odszkodowania, a jeżeli tak, to z jakiego tytułu (w związku z jakim działaniem zaniechaniem strony pozwanej), czy też jest to żądanie zasądzenia zadośćuczynienia z tytułu naruszenia dóbr osobistych, a jeżeli tak, to jakie dobra osobiste zostały naruszone oraz z jakim działaniem zaniechaniem strony pozwanej się łączy – z zagrożeniem zwrotu pozwu.

W odpowiedzi powód wskazał, że żądanie dotyczy szkody niemajątkowej wynikającej z braku ochrony prawnej nad rodziną przed skutkami działania komornika, wymuszanie wspierania nienawiści wobec własnych dzieci i ograniczenia wolności w zakresie prawa do sądu i nierówne traktowanie stron.

Postanowieniem z dnia 11 kwietnia 2016r. referendarz sądowy zwolnił powoda od kosztów sądowych w 92% i oddalił wnioski w pozostałym zakresie. Postanowienie to uprawomocniło się w zakresie oddalonej części żądania po rozpoznaniu skargi powoda przez Sąd Okręgowy w Kielcach w dniu 1 czerwca 2016r.

Zarządzeniem z dnia 4 czerwca 2016r. wezwano powoda do usunięcia braku fiskalnego pozwu przez uiszczenie kwoty 448 zł tytułem brakującej opłaty w terminie tygodniowym pod rygorem zwrotu pozwu.

W dniu 13 czerwca 2016r. powód złożył pismo w którym wniósł o rozłożenie należności sądowej na 5 rat.

Zaskarżonym zarządzeniem Sąd Okręgowy w Kielcach zwrócił pozew powodowi uznając, iż wobec nieusunięcia braku pozwu znajduje to rozstrzygnięcie oparcie w art. 130 § 1 i 2 k.p.c.

W swoim zażaleniu powód domaga się uchylecia zaskarżonego zarządzenia albowiem oczekiwał na decyzję sądu w przedmiocie rozłożenia świadczenia na raty w oparciu o art. 119 ustawy z 25 lipca 2005r.

Sąd Apelacyjny zważył;

Zażalenie jako bezzasadne podlega oddaleniu.

Zagadnieniem poddanym pod osąd w niniejszej sprawie jest relacja przepisów art. 119 i nast. ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (dalej u.k.s.c.) do tej części jej przepisów, które określają zasady ustalania wysokości kosztów sądowych i w tym aspekcie do treści art. 130 § 1 i 2 k.p.c. przewidujących zwrot pozwu w wypadku nieuiszczenia kosztów sądowych.

W pierwszej kolejności zwrócenia uwagi wymaga kwestia, że zakres przedmiotowy tych regulacji nie jest tożsamy.

W szczególności art. 119 u.k.s.c. posługuje się szerszym pojęciem, a to : „należności sądowej”, która obejmuje koszty sądowe oraz grzywny. Różnica ta nie jest doniosła dla rozstrzygnięcia, skoro zakres przedmiotowy wskazanego przepisu jest szerszy, zaś wśród kosztów sądowych niewątpliwie mieści się pojęcie opłaty od pozwu.

Kryterium decydującym o braku podstawy dla zastosowania tego przepisu dla rozłożenia na raty opłaty od pozwu jest wymóg wskazany w art. 119 u.k.s.c., by należności zostały orzeczone w postępowaniu cywilnym (a zatem wynikać mają z władczego rozstrzygnięcia o określeniu obowiązku uiszczenia a nie tylko o ciężarze strony do uiszczenia pod określonym rygorem). Sformułowanie „orzeczone w postępowaniu cywilnym” oznacza koszty wynikające z orzeczenia wydanego na podstawie: art. 113 u.k.s.c. w zw. z art. 83 ust. 2 u.k.s.c. (tytułem poniesionych wydatków); art. 96 ust. 4 u.k.s.c. oraz art. 113 u.k.s.c. (tytułem opłat i poniesionych wydatków). Są to orzeczenia, w których sąd orzeka o pobraniu (ściągnięciu) od strony (dłużnika) odpowiednich sum w celu pokrycia nieuiszczonych opłat lub wydatków sfinansowanych tymczasowo przez Skarb Państwa. Należnościami sądowymi są grzywny orzeczone przez sąd, referendarza sądowego albo komornika sądowego na podstawie przepisów kodeksu postępowania cywilnego (np. art. 126 § 4, art. 255, 762 § 1 k.p.c.), przepisów ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (art. 111 ust. 1 u.k.s.c.). W konsekwencji należy uznać, że wskazany art. 119 i nast. u.k.s.c. dotyczy sytuacji w której na dłużniku spoczywa obowiązek prawny zapłaty należności sądowej, a nie tylko ciężar ich uiszczenia. Powinność bowiem strony co do uiszczenia kosztów sądowych do których uiszczenia wzywa sąd pod rygorem zwrotu pozwu nie tylko nie wynika z orzeczenia ale jako taka odnosi się do braku fiskalnego, którego usunięcie jest prawnym ciężarem strony,

a którego niezrealizowanie z mocy art. 130 k.p.c. prowadzi do zwrotu pozwu. Dokonując w tym kontekście także oceny wskazanych ustaw przez pryzmat art. 1 u.k.s.c wyrazić należy pogląd, że opłaty od pozwu do uiszczenia których wezwano powoda wszczynającego postępowanie nie mogą być rozkładane na raty.

W tym stanie zaskarżone zarządzenie uznać należy za zgodne z prawem, co czyni zażalenie bezzasadnym ze skutkiem w postaci jego oddalenia po myśli art. 385 2 zw. z art. 397 § 1 i 2 k.p.c. Na marginesie zauważyć należy, że przedmiotem roszczenia procesowego powoda objęta jest także kwota zapłaty nawiazki na bliżej nieokreślony podmiot (możliwy do zidentyfikowania jedynie jako Gminny Ośrodek Pomocy (...) bez wskazania jego siedziby) a nadto, że mimo szeregu wezwań nie wyjaśniono znaczenia określenia żądania zadośćuczynienia krzywdom powoda przez Komornika. Zwrócenie uwagi na powyższe posiada o tyle znaczenie, że inicjując postępowanie jedną z powinności strony postępowania (obok wskazania motywów i poniesienia opłaty od pozwu) jest dokładne określenie żądania pozwu, które stanowić ma przedmiot sądowego rozstrzygnięcia.

SSA Barbara Górczanowska SSA Wojciech Kościółek SSA Sławomir Jamróg